

Problemotika naših delavcev na začasnem delu v tujini bodo reševali v krajevnih skupnostih

Pomoč s terena

Na razširjeni seji koordinacijskega odbora za vprašanja naših delavcev, na začasnem delu v tujini, pri RK SZDL Slovenije so se dogovorili, kako bodo pričakali naše delavce, ki bodo, kot vsako leto, prišli v domovino preživeti novoletne praznike.

Najprej pa nekaj informacij o naših delavcih, začasno zaposlenih v tujini: izven Jugoslavije živi približno 100.000 Slovencev (sem so všteti tudi vsi družinski člani). Njihov odnos do našega družbenega sistema je v glavnem pozitiven, vendar pa delavci, ki dalj časa živijo v tujini, počasi izgubljajo stik z domovino. Ravno iz tega razloga smo pred dvema leti začeli z njimi vzdrževati tesnejše stike. Danes imamo že 30 slovenskih društev, ki se vedno bolj povezujejo z društvi iz domovine, naši umetniki jim prirejajo posebne predstave, otroci imajo dopolnilni pouk slovenskega jezika itd. Letos so prvič organizirali letovanje otrok, ki živijo v tujini in počasi pozab-

ljajo slovenski jezik, v kolo-
nijah matičnih občin. Otroci so
preživeli štirinajst dni na mor-
ju, v družbi svojih vrstnikov.
Nekatere slovenske šole sode-
lujejo s temi otroki tako, da se
nekateri učenci ali celo razredi

Razgovori z našimi de-
lavci, začasno zaposlenimi
v tujini bodo v občini
Ljubljana Center, 28. de-
cembra 1976 ob 17. uri, v
prostorih krajevnih skup-
nosti.

dopisujejo z njimi, druge šole
jim spet programsko pomaga-
jo itd. Zelo pomemben je ose-
ben stik z našimi delavci v tu-

jini in na tem področju bo tre-
ba še veliko narediti.

Ugotovili so, da informiranje
naših delavcev, na začasnem
delu v tujini, ni zadovoljivo.
Želeli bi, da bi bili bolj infor-
mirani v dogajanjih v domo-
vini. Tako bi lažje sodelovali in
odločali o problemih, ki so tre-
nutno daleč od njih, bodo pa
postali tudi njihovi problemi in
interesi, ko se bodo nekega dne
vrnili domov.

Na sestanku koordinacijskega
odbora za vprašanja naših de-
lavcev na začasnem delu v tu-
jini pri RK SZDL Slovenije so
se dogovorili, da bodo za naše
delavce, začasno zaposlene v
tujini, 28. decembra ob 17. uri
organizirali tovariške razgovore
v prostorih krajevnih skupno-
sti, kjer so stanovali pred od-
hodom v tujino. Za ta dan so
se odločili v občini Center, si-
cer pa bodo vsi dobili osebna
vabila, kjer bo označeno, kje
in kdaj bo srečanje. Ker ni po-
polnih evidenc, prosimo, da se
srečanj udeležijo tudi tisti, ki
vabil pomotoma niso dobili.

Na teh srečanjih se bodo na-
ši delavci na začasnem delu v
tujini lahko pogovorili s tovari-
ši iz krajevnih skupnosti o pro-
blemih, ki jih tarejo, o željah v
zvezi z vrnitvijo v domovino,
o možnostih nakupa stanova-
nja, o letovanju otrok med po-
letnimi počitnicami in še o
mnogih drugih zadevah, ki jih
bodo zanimali. Na vprašanja,
na katera ne bodo dobili takoj
odgovora, jim bodo odgovorili
pismeno. Tovariši iz krajevnih
skupnosti jim bodo razložili,
kaj se dogaja v njihovi krajev-
ni skupnosti. Tako sodelovanje
ne bo le priložnostno (samo ob
novem letu), naši delavci zapo-
sleni v tujini, bodo skozi vse
leto ravno v krajevni skupnosti
imeli možnost dobiti različne
informacije in obvestila.

ALENKA VILFAN

Rekreacija za vsakogar

Iz dneva v dan se menjavajo drsalci na ledeni plošči v hali Tivoli. Zanimanje za tovrstni šport se očitno krepi. Organizirali pa bodo tudi posebne tečaje za začetnike, s katerimi bodo vrste drsalcev še pomnožili.

Foto: ANDREJ SELAN

kopan mitraljez, so zadolženi
kopali na napačnem mestu in
tako do orožja nismo prišli.
Akcijsko smo morali preložiti za
24 ur. Že ta prvi neuspeh je v
nas vzdramil napetost, ki se je
stopnjevala do svojega viška,
ko smo naslednjega dne orožje
le izkopali in nas je tedaj ča-
kala najtežja naloga. Orožje z
vso opremo smo morali prene-
sti mimo vseh kontrol in straž,
zasidranih na glavni pošti. Ak-
cijo smo kljub vsemu uspešno
izvedli. Mitraljez smo zazidali
na podstrešju glavne pošte,
kjer je tudi dočakal konec voj-
ne. Danes me posili smeh, če
pomislim, kako smo — na zu-
naj nedolžno naivni — našli in
prenesli orožje mimo vseh
straž; ne v zaboju, ker bi to
vzbujalo sum. V navadno šo-
torsko krilo smo ga zavili in
italijanski vezisti in fašisti so
se medtem, ko smo se mi po-
tili od razburjenja, smejali na
dvorišču glavne pošte. Nam
takrat ni bilo do smeha; le po
končani akciji smo čutili, kot
da smo se na novo rodili.

● V sebi nosite nenapi-
sane knjige težkih izkušenj
in preizkušenj partizanstva
in ilegale. Menite, da so
dogodki iz tega krvavega
medvojne časa dovolj
opisani? Se vam zdi, da so
dosedanji opisi partizan-
stva in ilegale, pa tudi za-
porov in taborišč, prika-
zani v pravi luči? Kaj pri
zapisih tega vojnega ob-
dobja najbolj pogršeate?

Veliko je zapisanega in tudi
dobro prikazanega in vendar
je še veliko dogodkov iz tega
obdobja, ki žive le v spominih.
Tu mislim predvsem na tisoče
ljudi (v prvi vrsti žena), ki so
na kakršenkoli način sodelovali
in ogromno prispevali k uspe-
hu oboroženega upora in se
vendar njihove zasluge počasi
izgubljajo in umirajo z njimi
vred. Zelo pogršeamo tudi krat-
ko zgodovino NOB, ki bi lahko

služila kot priročnik, hkrati pa
bi morala biti prevedena v več
jezikov. K nam prihajajo razni
tujci, ki se zanimajo za našo
borbo; mi pa nimamo ničesar,
kar bi jim lahko nudili v na-
pisani besedi in v jeziku, ki bi
ga razumeli. To vprašanje je
bilo že večkrat iznešeno, žal,
brez uspeha.

● V povojnem obdobju
se je pri nas zelo veliko
gradilo. Zrasli so številni
objekti, tovarne, stolpnice,
trgovinske hiše. Ali pa ni-
ste pri vsem tem napred-
ku, vsaj kdajpakdaj začu-
tili, da je bila ta ali ona
gradnja nepremišljena, od-
večna? Na primer, kako
gledate na številne velebla-
govnice, ki obstajajo v na-
šem glavnem mestu? So po
vašem mnenju zares nujno
potrebne? Se vam ne zdi,
da je v njih preveč zuna-
njega blišča in premalo
tistega, kar kupec dejansko
potrebuje?

Imate prav. V tridesetih le-
tih gradnje smo preskočili sto-
in več let normalnega razvoja
in morda je imela prav zavoljo
tega, vsaj včasih, tovrstna gra-
dnja bolj naziv »hitro« kot »pre-
mišljeno«. Bojim se, da bodo
naši zanamci kritično gledali
na nekatere ponesrečene podvi-
ge zdajšnjih urbanistov. — Kar
zadeva ekonomski razvoj naše-
ga mesta sem pristaše tiste sme-
ri gospodarskega razvoja, ki
teži k bogatstvu iz lastnih vred-
not, iz lastne proizvodnje in
ob ustvarjanju nove vrednosti.
Pri nas imamo dovolj sposob-
nih ljudi, da bi bili taki cilji
lahko dosegljivi. Mlade sposob-
ne strokovnjake je treba samo
aktivirati, jim dati možnost. —
Trgovina sama bi morala biti
bolj načrtna, bolj premišljena
in manj suho komercialna.

● V mislih imam novo
sosesko v Trebinjski ulici.
Dolge vrste blokov, ki so
osrečile kdo ve koliko dru-

žin. In vendar je tudi tu
najti kamen spotike, ki je
skrit v razkošnih, pretira-
no luksuznih atrijih, od ka-
terih so doslej prodali sa-
mo dva; kljub temu, da
ima vsak blok štiri taka
pravljica, ja, pravljica
— stanovanja. So ljudje
izbirčni, da zanje ni inte-
resa ali pa je po sredi de-
nar? Devdeset milijonč-
kov velja takole stanovanj-
ce. V primerjavi s ceno
ostalih »normalnih« stano-
vanj, cena zares ni visoka
in vendar... Devdeset
milijončkov, vsaj za navad-
nega zemljana oz. državlja-
na, zares ni šala. Tisti, ki
milijončke imajo, pa se ne-
mara raje odločijo za hišo,
kjer so nemoteni in sami.
Morda so tudi taki, ki bi
jim atrij kljub vsemu od-
govarjal pa ne upajo po-
seči po njem, ker se bojijo
Titovih besed, ko je rekel,
da bo treba strožje kon-
trolirati izvor premoženja
posameznikov. — In komu
so potem taka stanovanja
namenjena? So jih urbani-
sti, arhitekti in gradbeniki
gradili za svojo zabavo ali
so pri tem mislili na ilegal-
ne kapitaliste? No, če so
mislili na zadnje, bi na kra-
ju vsega morali vedeti, da
so tudi ilegalni kapitalisti
iz mesa in krvi, zanesljivo
pa tudi oni (pa naj so še
tako ilegalni) ne morejo
kot duhovi živeti v takih
stanovanjih. — Vi ste akti-
vist in borec za pravičnost
in enakopravnost, kako gle-
date na take in podobne
primere?

Zavzemam stališče, pravza-
prav se za to stališče borim že
dolgo, da moramo graditi sta-
novanja za tiste, ki jih de-
jansko potrebujejo in v taki vred-
nosti, da jih bodo tisti, ki so
jim stanovanja namenjena, lah-
ko tudi vzdrževali. Luksuzna

stanovanja pa bomo lahko gra-
dili šele takrat, ko bodo vsi
stanovanjski problemi rešeni;
ne samo za določene, pač pa za
vse ljudi. — Poleg tega je v na-
šem mestu zelo očiten tudi pro-
blem, da posamezniki — upo-
kojenci, potem ko se jim dru-
žine razidejo, ostanejo sami in
živijo v pretirano velikih, več-
sobnih stanovanjih. Takim lju-
dem bi se moralo omogočiti
manjša udobna stanovanja,
kjer bi se čutili manj osamlje-
ne; velika stanovanja pa naj bi
se dodeljevala tistim, ki jih de-
jansko potrebujejo.

● Med drugim sodeluje-
te tudi v komisiji za med-
narodne zveze. Kakšno je
vaše mnenje v zvezi z
manjšino; še posebej v
zvezi s tistim delom naših
ljudi, ki živijo na Koro-
škem? Kaj zahtevate od
ljudi, ki krojijo usodo sve-
ta?

Mednarodna politika, ki jo
vodi Jugoslavija je resnično in-
ternacionalna. Tega ne vedo sa-
mo naši sosede, o tem je se-
znanjen ves svet. Tako politiko,
v to ne dvomim, bo Jugoslavija
vodila tudi vnaprej. Borila se
bo, ne samo za usodo svojih
manjšin, ki živijo na tujem;
borila se bo za usodo manjšin
vsega sveta. Ljudje, ki so oku-
sili bič tujega vladarja, vedo
kaj je svoboda, kaj je nesvobo-
da in zato želijo, da bi tudi na-
ša manjšina v Avstriji in vse
manjšine v svetu, končno le
prišle do tiste pravice, ki jim
bo zagotovila enakopravnost in
svobodo.

● In vaše želje in misli
ob zaključku letošnjega le-
ta?

Letošnje leto je bilo eno naj-
bolj aktivnih v povojnem ob-
dobju. Z novimi zakoni smo in-
bomo dosegli korenite revolu-
cionarne spremembe v družbe-
nem merilu. Številni novi ukre-
pi so zahtevali veliko naporov
in želimo, da bi vsi ti napori in

letošnja aktivnost našla plodna
tla tudi v novem koledarskem
letu. — Svojim soborcem želim
predvsem zdravja, da bi se
lahko še naprej vključevali v
naše skupne cilje; še posebej
kar zadeva vzgojo mladih, da
bi na te mlade prenašali dra-
goceno dediščino, ki so jo pi-
sali s krvjo njihovih predniki,
nekdanji partizani. — Samemu
mestu pa želim, da bi mu ur-
banisti in vsi za komunalno od-
govorni ljudje posvetili več po-
zornosti; da bi bilo to naše me-
sto urejeno, privlačno, da bi
bila v njem ohranjena njegova
zgodovinska tradicija in vse ti-
sto, kar je značilno zanj in za
njegove prebivalce.

☆

Ko Ko sva se poslavljala je
nekdanji borec in komisar Ga-
ber ter sedanjí predsednik ob-
činske ZZZB NOV ponovil željo
oz. zahtevo, ki jo je povedal že
na samem začetku najinega po-
govora, ko je rekel:

»Samo lepo prosim, da me v
tem pogovoru ne boste posta-
vili v prvi plan. Treba je go-
voriti le o revoluciji in o njenih
ciljih. Jaz sam — ljudje posa-
mezniki — smo samo majhni
delčki v tej naši družbi.«

Še je govoril, kako je bil že
v času NOB borec enak borcu
in predvsem, kako da je vsak
borec posebej odigral svojo od-
govorno vlogo.

»Kar pomirite se,« je rekel,
»kaj bi pomenilo za brigado,
če bi mulovodec prepozno pri-
peljal municijo...«

Ko sem ga poslušala sem
nehote pomislila na tiste — Ga-
bru tako različne ljudi — ki so
veliki na zunan in majhni na
znotraj. Gaber ni tak. Na zu-
naj hoče biti majhen, skoraj
neznaten, a je vendar v svoji
notranjosti velik. Ali pa je ve-
lik prav zato, ker je skromen.

Pogovarjala se je:

MARTA GROM

Program novoletnih praznovanj najmlajših v občini Center

Krajevna skupnost AJDOVŠČINA:

27. decembra, ob 16.30, v dvorani krajevne skupnosti Aj-
dovščina, s programom, prihodom dedka Mrza.

Krajevna skupnost GRADIŠČE (MAJDA VRHOVNIK):

27. decembra, ob 16. uri, v mali dvorani Drame, s pro-
gramom, filmom in prihodom dedka Mrza;

28. decembra dopoldne bo v VVZ predvajan film »Čoko-
lada za babico, tudi za otroke, ki niso redni varovanci VVZ.

Krajevna skupnost KOLODVOR:

23. decembra, ob 16. uri, bo predstava v Lutkovnem gle-
dališču;

24. decembra, ob 12. uri, bo predstava v Lutkovnem gle-
dališču za šolo Toneta Cufarja;

29. decembra bo rajanje v VVZ Ane Zihelr za otroke, ki
niso redni varovanci.

Krajevna skupnost POLJANE:

28. decembra, ob 15.30, bo v avli šole program z zakusko
in prihodom dedka Mrza za vse predšolske otroke ter 1. in
2. razred šole; pionirji bodo imeli samostojne plesne vaje.

Krajevna skupnost PRULE:

20. decembra, ob 8.30, film za vse predšolske otroke v
VVZ Prule;

27. decembra, ob 9. uri, gledališka predstava »Volk, kam
pa kam« v Šentjakobskem gledališču;

28. decembra, ob 15.30, v VVZ Prule diafilm s prihodom
dedka Mrza.

Krajevna skupnost STARA LJUBLJANA:

13. decembra, ob 8.30, v VVZ Stara Ljubljana lutkovna
predstava;

20. decembra, ob 8.30, v VVZ Stara Ljubljana ogled dveh
filmov;

27. decembra, ob 9. uri, predstava v Šentjakobskem gle-
dališču za vse predšolske otroke;

27. decembra, ob 15.30, bo prišel v vrtec dedek Mrz in
bo otrokom razdelil darila.

Krajevna skupnost TABOR:

27. decembra, ob 16. uri, bo v veliki dvorani TVD Partizan
bogat program za vse predšolske otroke terena.

Krajevna skupnost VODMAT:

27. decembra, ob 9. uri, bo predstava v Šentjakobskem
gledališču;

28. decembra, ob 15.30, bo v VVZ filmska predstava s pri-
hodom dedka Mrza;

29. decembra, ob 16. uri, bo v VVZ diafilm »Zimska prav-
ljica, voščilo za starše«.